

มันฝรั่ง

ชื่อไทย : มันฝรั่ง

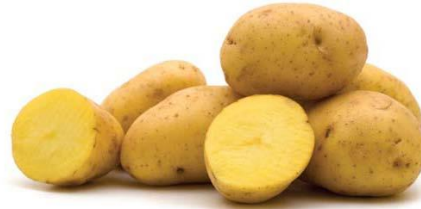
ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : tomato

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Salanum tuberosum*.

เรียบเรียงโดย นางวิภา ปักกาสาตั้ง

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

โทร. 0 2940 6106

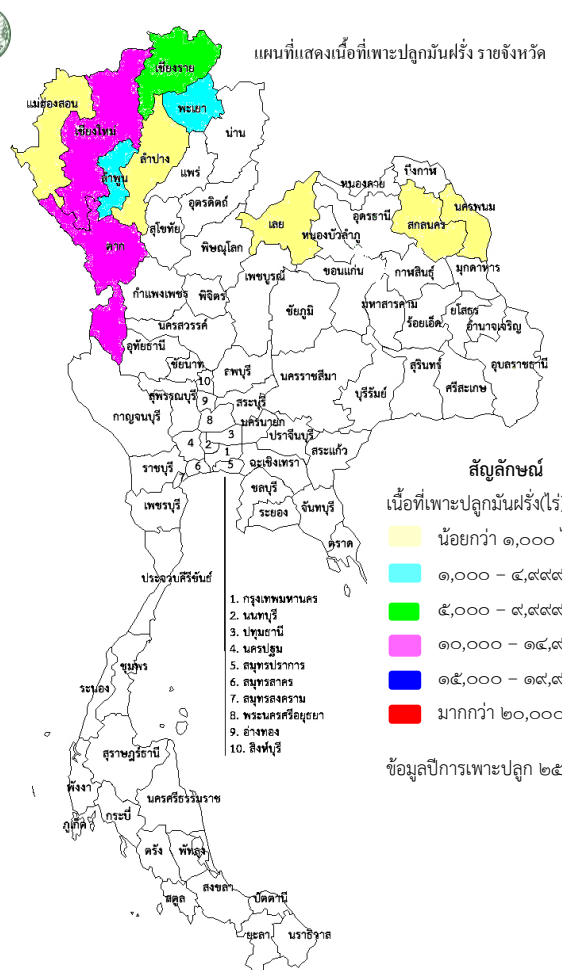
แหล่งผลิต¹

ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก เชียงราย
ลำพูน พะเยา ลำปาง แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดเลย
สกลนคร หนองคาย บึงกาฬ นครพนม
จังหวัดที่ปลูกมาก จังหวัดตาก เชียงใหม่
เชียงราย ลำพูน

สถิติการผลิตมันฝรั่งรวม ²	ปี พ.ศ.					
	2557		2558		2559	
ประเภทมันฝรั่ง	โรงงาน	สด	โรงงาน	สด	โรงงาน	สด
1. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	38,858	4,120	44,742	4,202	34,777	5,110
2. ผลผลิต (ตัน)	98,464	9,608	115,141	10,522	105,988	13,790
3. ผลผลิต/ไร่ (กก.)	2,534	2,322	2,573	2,504	3,048	2,701
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	8,080	9,325	8,750	8,250	6,340	8,290
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	11,670	12,200	13,070	15,290	12,430	15,490
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	4,170	1,665	4,320	7,040	6,070	4,120

ร้อยละของจำนวนผลผลิตที่ออกสู่ตลาด ตามระยะเวลา ²											
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
10.40%	25.10%	36.40%	7.66%	0.42%	-	2.81%	7.99%	1.90%	1.77%	2.35%	3.20%

ส่งออก ปี 2559 ^{2,3}	ข้อได้เปรียบเสียเปรียบ สินค้าไทย	นำเข้า ปี 2559 ^{2,3}
<p>- มันฝรั่งใช้สำหรับการเพาะปลูก จำนวน 180,86 ตัน มูลค่า 3.64 ล้านบาท</p> <p>- มันฝรั่งทั้งหัว (สำหรับบริโภค) จำนวน 56.27 ตัน มูลค่า 0.87 ล้านบาท</p> <p>- มันฝรั่งอื่น สดหรือแช่เย็น จำนวน 74.80 ตัน มูลค่า 2.02 ล้านบาท</p> <p>- มันฝรั่งปอกเปลือกหั่นเป็นชิ้น จำนวน 640 กก. มูลค่า 73,460 บาท</p> <p>- มันฝรั่งอื่น จำนวน 1,889.89 ตัน มูลค่า 133.66 ล้านบาท</p> <p>- เฉพาะแป้งมันฝรั่งที่ปรุงแต่งหรือทำใช้ไม่ให้เสีย จำนวน 343 กก. มูลค่า 63,960 บาท</p>	<p>ได้เปรียบ : เกษตรกรภาคเหนือมีความชำนาญในการปลูกมันฝรั่ง ผลผลิตมีคุณภาพ เกษตรกรมีการทำสัญญาข้อตกลง ทำให้มีเสถียรภาพทางราคา และโรงงานแปรรูปผลผลิตกำลังขยายกำลังการผลิต</p> <p>เสียเปรียบ : ต้นทุนการผลิตสูง และต้องนำเข้าหัวพันธุ์จากต่างประเทศ อาจทำให้การผลิตผกผันได้</p>	<p>- มันฝรั่งใช้สำหรับการเพาะปลูก จำนวน 2,090.19 ตัน มูลค่า 50,82 ล้านบาท</p> <p>- มันฝรั่งทั้งหัว (สำหรับบริโภค) จำนวน 25,189.37 ตัน มูลค่า 354,24 ล้านบาท</p> <p>- มันฝรั่งอื่น สดหรือแช่เย็น จำนวน 3,131.25 ตัน มูลค่า 28.52 ล้านบาท</p> <p>- มันฝรั่งอื่น จำนวน 47,987.60 ตัน มูลค่า 1,747.45 ล้านบาท</p> <p>- เฉพาะแป้งมันฝรั่งที่ปรุงแต่งหรือทำใช้ไม่ให้เสีย จำนวน 2,443.70 ตัน มูลค่า 119.71 ล้านบาท</p>
<p>ประเทศคู่ค้าของไทย เมียนมาร์ อเมริกา จีน แคนาดา เยอรมัน ลาว ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย กัมพูชา</p>	<p>ประเทศผู้ผลิตสำคัญ ปี 2557 จีน แคนาดา เยอรมัน อังกฤษ ออสเตรเลีย เนเธอร์แลนด์</p>	<p>ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ อเมริกา จีน เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ เยอรมัน แคนาดา ญี่ปุ่น</p>

ที่มา : ข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร¹ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร² กรมศุลกากร³

มันฝรั่ง

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<p>ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตมันฝรั่งทอดกรอบอันดับหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณการความต้องการมันฝรั่งเพื่อแปรรูปในประเทศไทย ปี 2557 มีจำนวน 170,000 ตัน ขณะที่เกษตรกรไทยสามารถผลิตได้ประมาณ 123,000 ตัน ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงานแปรรูปในประเทศ ประกอบกับการเปิดตลาดในกลุ่มประเทศ AEC จึงคาดว่าจะมีฐานการบริโภคมันฝรั่งแปรรูปเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลดีกับเกษตรกรไทย</p> <p>การปลูกมันฝรั่งในประเทศไทย ร้อยละ 90 อยู่ภายใต้ระบบสัญญาข้อตกลง ที่มีการประกันราคารับซื้อที่แน่นอนกับบริษัทแปรรูปผลผลิตมันฝรั่ง ทำให้ระบบการผลิตมีความมั่นคงทั้งในส่วนของเกษตรกร ผู้ปลูกและภาคเอกชน เป็นการขจัดปัญหาความไม่แน่นอนของรายได้ของเกษตรกรและปัญหาปริมาณของสินค้าล้นตลาด ทำให้ทุกภาคส่วนมีความมั่นใจที่จะทำการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิต และขยายพื้นที่ปลูกและการลงทุนในธุรกิจมันฝรั่งแปรรูป</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุดิบมันฝรั่งเพื่อการแปรรูป มีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงานแปรรูป ทำให้มีการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศต่างๆ ที่การเจริญเติบโตของธุรกิจมันฝรั่งได้ขยายตัวทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน - ต้นทุนการผลิตสูง - การผลิตหัวพันธุ์ไม่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ - หัวพันธุ์ภายในประเทศให้ผลผลิตน้อยกว่าหัวพันธุ์จากต่างประเทศ - พบโรคระบาดในมันฝรั่ง ทำให้ปริมาณและคุณภาพของผลผลิตลดลง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการปลูกมันฝรั่ง พันธุ์โรงงาน ที่มีระบบสัญญาข้อตกลง (Contract Framing) 2. ประสานกับภาคเอกชนเข้ามาช่วยในการทำสัญญาข้อตกลงเพื่อส่งเสริมและรับซื้อผลผลิตของเกษตรกร ไม่ให้เกิดปัญหาด้านการตลาด 3. ทดสอบและส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานในบริเวณพื้นที่เพาะปลูกกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง 4. อบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมันฝรั่งพันธุ์โรงงานให้กับเกษตรกร 5. จัดทำแปลงทดสอบสายพันธุ์ที่เหมาะสมในบริเวณแหล่งส่งเสริมการปลูกแหล่งใหม่ เป็นโครงการนำร่องในพื้นที่ใหม่ 6. ศึกษาและส่งเสริมการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งเพื่อลดการนำเข้าและเป็นการเพิ่มจำนวนหัวพันธุ์ให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร 7. ส่งเสริมวิธีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อป้องกันการระบาดของศัตรูพืช และการดื้อยาของโรคและแมลง